

İŞÇİ KÜLTÜRÜ

İŞÇİ KÜLTÜR DERNEĞİ MERKEZ YAYIN ORGANI SAYI:2 • MAYIS 1977 • FİYATI 100 KURUŞ

BİRLİK, DAYANIŞMA MÜCADELE, GÜNÜMÜZ 1 MAYIS

İnadına Çocuklar

Halis Niğdelioğlu

Alına vuruyorlar
Alına bu dünyanın
Gücümüz birgün çatlatacak
Sizin için çocuklar

Birgün kalkacak başlar
Gözlerimiz gülecek
Sizin için terleyeceğiz
Sizin için çocuklar

Yaşasın 1 Mayıs
Ellerimiz yaşasın

Yaşasın 1 Mayıs
Ellerimiz yaşasın

Gördüğünüz çiçekler
Bütün meydanlar bizim
Şarkılar söylüyoruz bakın
Sizin için çocuklar

Gelecek 1 Mayıs'lar
İnadına onların
Baharın bayramı olacak
İnadına çocuklar

Yaşasın 1 Mayıs
Ellerimiz yaşasın

Yaşasın 1 Mayıs
Ellerimiz yaşasın

Bugün 1 Mayıs, işçi sınıfının uluslararası birlik, dayanışma ve mücadele günü. Hepimize kutlu olsun.

Bu güne ulaşmak kolay olmadı. Tam tersine, işçi sınıfı, uzun, çileli, bir mücadele sürecinden geçerek böyle bir mevzi elde etti. Sayısız şehit verildi, işçi sınıfı birçok yiğit evladını kaybetti. Bunlar unutulmayacak, unutulmuyor. Ama bekleyen görevler de unutulmuyor.

1 Mayıs'ın doğuşu geçen yüzyılın ikinci yarısına rastlıyor. O dönemde, daha iyi yaşama ve çalışma koşulları için Amerika Birleşik Devletleri'nde greve başlayan işçi sınıfı, büyük gösterilerle isteklerini topluma anlatıyordu. İşte bu gösterilerden birinde, 1 Mayıs günü Amerikan burjuvazisinin saldırısıyla pek çok işçi öldü. İşçi önderleri idam edildiler. Ne var ki, ne saldırılar,

ne baskılar, ne de idamlar durdurabildi işçi sınıfını. Hareket çığ gibi büyüdü, sonraki 1 Mayıs'larda bütün ülkelere yayıldı. Sonuç olarak, 1 Mayıs dünya işçi sınıfının mücadele geleneğinde benzersiz bir yer kazandı. İşçi sınıfı bu günün önemini ve anlamını kavrayıp benimsemekle kalmadı, yüz yıllık mücadeleler sonunda burjuvaziye de kabul ettirdi. Bu mücadele tek tek bütün ülkelerde yürütüldü, kazanıldı. Bazılarında hâlâ sürdürülüyor.

İşçi sınıfı her yıl 1 Mayıs'ta birliğini daha da pekiştiriyor, ulusal ve uluslararası dayanışmasını güçlendiriyor. 1 Mayıs'larda işçi sınıfının kahramanları anılıyor, onların saygıdeğer anıları tazeleniyor. Ama 1 Mayıs bir yas günü olarak ele alınmıyor. O gün işçi sınıfı kazanılan başarıları kutlayan bir bayram yaşı-

yor. Buna karşılık, herhangi bir bayram günü, bir şenlik, eğlence günü de değil 1 Mayıs. İşçi sınıfı her yıl 1 Mayıs'ta ulusal ve uluslararası mücadelesinin kazanımlarını değerlendiriyor; elde ettiği deneylerin eleştirisini yapıyor; ilerideki mücadelelere dönük dersler çıkarıyor, kararlar alıyor.

Burjuvazi bu durumun farkında. Zararının sadece bir işgünü kaybıyla sınırlı kalmadığını biliyor. Bu yüzden de işçi sınıfının eninde sonunda ulaşacağı başarıyı geciktirebilmek için yeni yollar arıyor, yeni oyunlar buluyor.

Türkiye'de de böyle. 1 Mayıs uzun yıllar bahar bayramı olarak yutturulmaya çalışıldı. Bu arada, Temmuz ayında bir gün işçi bayramı olarak ilân edildi. Hiç birinin ömrü fazla uzun olma-

Devamı Sayfa 3'te

DERNEĞİMİZ GELİŞİYOR

Derneğimizin Ankara şubesi geçtiğimiz ayın başlarında kuruldu. Şubemiz kurulur kurulmaz hızlı bir çalışma içine girdi. Zonguldak ve Kozlu'da TÖB-DİR'in düzenlediği gecelere katıldı. Çok sayıda işçinin ve emekçinin izlediği gecede şiirlerden ve korumuzun türküsü ve marşlarından oluşan bir gösteri sergilediler arkadaşlarımız. Çok zor çalışma şartlarında alın teri döken işçileri coşturdular. Da-

ha sonra Ankara'da ve Hasanoğlan'da köy enstitülerini anma toplantılarına katıldılar.

İLK MAHALLE LOKALİMİZ AÇILDI

Balgat Cevizlidere mahallesinde, Ankara şubemiz mahalle lokallerinin ilkinin açılışını ve lokal hemen çalışmalara başladı.

Devamı Sayfa 2 de

Balgat lokalinin açılış günü.

1mayıs...

1 MAYIS 1886 AMERİKA İŞÇİ SINIFININ DEMOKRATİK HAKLAR İÇİN BAŞLATTIĞI GENEL GREV, TÜM DÜNYADA SERMAYE EGEMENLİĞİNE KARŞI MÜCADELENİN SEMBOLÜ OLDU.

VE 1889 DAN İTİBAREN TÜM DÜNYADA DAYANIŞMA GÜNÜ OLARAK KUTLANMAYA BAŞLANDI.. 1890 LARDAN İTİBAREN TÜRKİYE İŞÇİ SINIFI DA BU BAYRAMI KUTLADI. 1921 DE, EMPERYALİST İŞGAL ALTINDAKİ İSTANBUL'DA, 1 MAYISTA BİNLERCE İŞÇİ YÜRÜDÜ, KONUŞMALAR YAPILDI, BROŞÜRLER YAYINLANDI..

1924 TE BÜYÜK BASKILARA RAĞMEN TÖRENLER YAPILDI.. BURJUVAZİ İŞÇİ DERNEKLERİ FEDERASYONUNU KAPATTI..

Özgürlük ve Ekmek

Dünya bağıdır : Duanı et, dön işine, tez yap duanı, vakit altındır, açlık kapını yumruklar durur, tez yap duanı, vakit ekmektir.

Soluksuz doku, masurayı sar, toprağı sür tohumu ek, indir çekicini, dikişine devam et- ve göster bana, eline geçen ne?

Dur tezgahın başında, gece gündüz deme, maden ocaklarında gece gündüz terle, koca ambarlarını onların doldur taşır doldur taşır buğdayla, şarapla.

Hani nerde senin yemek masan göster? Hani nerde senin bayramlık urban? Hani nerde ocakbaşı keyfin senin? Keskin kılıcını göster, hani nerde?

Konuş! Bütün bu yapılanlar senin eserin! Hesapla! Görelim bunlardan sana düşeni! Yoksa senin payın yalnız şu döktüğün demirlerden yapılan zincirler mi?

Hele bir dinelin bakalım, emekçiler, hele bir dinelin bakalım! Kendi kendinizi bir bilin bakalım, bilin kendi gücünüzü. Bir kaldırmaya göresiniz siz ağır kolunuzu, emekçiler, birdenbire nasıl durur dönen bütün çarklar, nasıl birdenbire. Dayamaya görün bir gün yorgun argın, dayamaya görün sabanınızı duvara. Ve bir kez bağırıma görün : "Buramıza geldi be! Yetti be!" Nasıl birdenbire sapsarı kesilir sizi ezenlerin yüzü, nasıl birdenbire.

Parçalamak olsun amacın çifte boyunduruğu, tuz buz etmek! Yerin dibine batsın yoksulluğun köleliği! Köleliğin acısı batsın yerin dibine! Ekmek özgürlüktür! Özgürlük de ekmek!

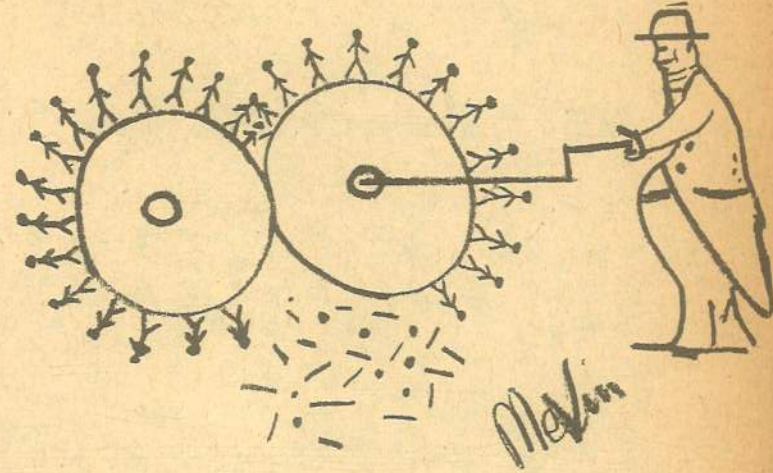
George Herwegh

HAKSIZ SAVAŞ

KAYBEDİLİR

9 Mayıs günü, ikinci paylaşım savaşı (2. Dünya savaşı)nda faşizmin yenilgisinin 32. yıldönümünü yaşayacağız.

Kırk milyondan fazla insanın ölümüne, milyonlarca insanın sakat evsiz, işsiz kalmasına sebep olan, milyonlarca ananın, kadının, çocuğun hayatlarını karartan savaş kapitalistlerin kârlarının savaşıdır. Savaşınlar ise birbirlerine düşman edilen emekçilerdir. Onlar çok kere neden savaşmışlarını dahi bilmezler. Masa başında kârlarını bölüşemeyen patronlar onları sınırlara savaşa yollar. Savaşta kazanan tarafta da yenilen tarafta da emekçiler yeniktir. Savaş iki taraftaki emekçiler için de ölüm ve acı demektir. Başta, kapitalistler kendi kârlarını, kendi çıkarlarını ülkenin, tüm halkın çıkarları gibi gösterip onları yanıltırlar, ama artık tüm dünyadaki emekçiler birbirleri ile bir alıp veremediklerinin olmadığını anladılar. Son savaş onlara gerçekleri daha iyi gösterdi. Ve barışın en kararlı savunucusu olarak emekçiler tüm dünyada mücadele ediyorlar.

Seçim = Parsa Savaşı

EN GÜNCEL OLAY SEÇİM, BURJUVA PARTİLERİNİN HALKIN ÖNÜNDE BİNBİR TAKLA ATARAK, MANGALDA KÜL BIRAKMADIKLARI BİR DÖNEM. AMA BU SEÇİM FARKLI. ÇÜNKÜ BU SEÇİMDE İŞÇİLER SESLERİNİ KENDİ PARTİLERİNDE DUYURUYOR. DOĞRU OLAN BİR SES YÜKSELİYOR.

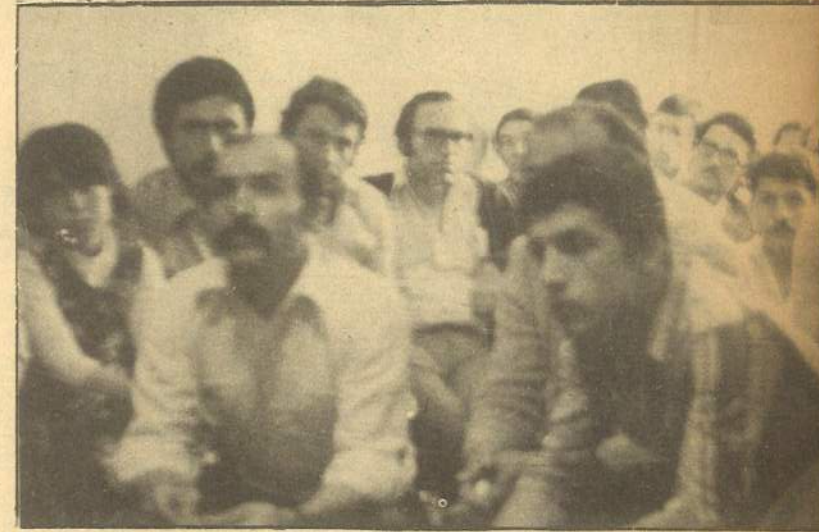
DERNEĞİMİZ GELİŞİYOR

Baştarafı Sayfa 1'de

Mahalle emekçilerinden kısa zamanda yoğun üye kazanılmaya başlandı. Lokalimizde halk oyunları, tiyatro, müzik çalışmaları, saz, yetişkinler için okuma yazma, biçki dikiş, ortaokul, lise, üniversite hazırlık ve yetiştirme kursları, atletizm ve futbol ile başlayan spor çalışmaları, daktilo kursları, sağlık kontrolü ve muayene, hukuk danışma çalışmaları sürdürülmektedir. Gazetemizin gelecek sayılarında yeni lokal haberlerimizi vereceğiz.

ADANA ŞUBE LOKALİ AÇILDI

Adana şube lokali çeşitli iş yerlerinden gelen işçiler, üyeleri-miz ve davetlilerin katıldığı bir toplantıyla açıldı. Adana korumuzun söylediği marş ve türküler, derneğimiz üyelerinin söylediği Çukurova türkülleri ve okunan şiirler açılışı coşkulu bir kutlamaya dönüştürdü. Duvarlar "İşçi sınıfı kültürünü kendi yaratır", "Başarmak için öğrenmek gerek", "İşçi sınıfının kül-

Adana Şube Lokalinin açılış toplantısı

türü tüm insanlığıdır" ve benzeri sloganlar, şiirler, resimlerle süslenmişti. Şube başkanı Yavuz Pağda yaptığı konuşmada, egemen sınıfın tüm engellemelerine rağmen işçi sınıfının kendi öz kültürüne sahip çıkacağını ve yaratacağını söyledi. Ancak sorunun daha derinde olduğunu, işçi

sınıfının, gerçek kültürünü yaşatacağı ve geliştireceği ortamı da ancak kendisinin kuracağını belirtmiştir. Ayrıca emekçilerin, gerçek anlamda insan sevgisinin, ahlakın, arkadaşlığın, yürekliliğin ve emeğe onur verilmesinin ancak böyle bir düzende mümkün olabileceğini unutmadıkları-

1 MAYIS 1925...İŞÇİ BAYRAMI "BAHAR VE ÇİÇEK BAYRAMI" OLARAK KANUNLAŞTI. AMA ADANADAN SAKARYA'YA ESKİŞEHİR'DEN İZMİR'E "İŞÇİ BAY-

RAMI" OLARAK KUTLANDI. BUNU ÖNLENMEK İÇİN HER 1 MAYISTAN ÖNCE SOSYALİSTLERİ TOPLAYIP HAPSETMEK ÂDET OLDU.

GİZLİ KUTLAMALARLA 1963'E GELİNDİ...BURJUVAZİ BU YIL TOPLU SÖZLEŞME, GREV, LOKATİVE SENDİKALAR KANUNUNU ÇIKARDI. PATRON YANLISI SARTÜRK-İŞ FIRSATI KAÇIRMADI. 24 TEMMUZ 1963'Ü "İŞÇİ BAYRAMI OLARAK KABUL EDİP KUTLADI..

İŞÇİKÜLTÜRÜ okuyucuları, gazetemiz sizin hikayeleriniz, şiirleriniz, röportajlarınız, fotoğraflarınız ve karikatürlerinizle zenginleşecektir. Daha iyi bir yayını gerçekleştirmemiz sizlerin eleştiri ve katkılarınızla mümkün olabilecektir. Bu gazete sizlerindir.

DÜZELTME

Geçen sayımızda bir dizgi hatası sonucu AST emekçisi arkadaşlarımızın çok önemli bir katkısı gazetemizde yer almamıştır. Kurucu arkadaşımız Sevgi Soysal'ı anma gecesinde AST, Sevgi Soysal'ın Hanife adlı öyküsünü başarı ile sergilemişlerdi, düzeltir, kendilerinden ve okurlarımızdan özür dileriz.

BİRLİK, MÜCADELE...

Baştarafı Sayfa 1'de

di. İşçi sınıfımız, belli bir aradan sonra, geçmişte olduğu gibi 1 Mayıs'ı yeniden kutlamaya başladı. Hem de bu kez çok daha güçlü bir biçimde.

Bütün engeller aşıldıktan sonra, burjuvazinin bir yolu daha var: 1 Mayıs'ın özünü boşaltmak. Ama Türkiye işçi sınıfı bu oyunları da

boşa çıkaracak. 1 Mayıs'ı ne bir yas, ne de bir şenlik şadumanlık ve bayram günü olarak, ama uluslararası bir birlik, dayanışma ve mücadele günü olarak kutlamaya devam edecek. Müttefiki bütün emekçi kitlelerle birlikte işçi sınıfımızın siyasal, ideolojik, ekonomik örgütlenmesi ve mücadelesi bunun en sağlam güvencesi

durumunda.

İşçi sınıfımızın bu mücadelesinde kültürün yeri ve önemi çok açık. Burjuvazinin, her alanda olduğu gibi kültür alanındaki saldırısını da geriletirken, işçi sınıfı kendi kültürünü de yaratmak zorunda. Burada da ayırt edici bir nokta var: İşçi sınıfı partisinin çizgisi dışında kalıp işçi sınıfı adına ortaya çıkanlara, işçi sınıfı adına kültürel uğraşta

bulunduklarını söyleyenlere karşı kesin bir ideolojik mücadele vermek gerekiyor. Çünkü kültür ve sanat alanını, işçi sınıfının siyasal hareketinden kopuk olarak düşünmek, bağışlanmamacak bir yanlıgı.

İşçi sınıfımız bu alanda da başarıya ulaşacak, kendi kültürünün tohumlarını bugünden yeşertmeye başlayacaktır. Yeni 1 Mayıslar bunun tanığı olsun!

VE YIL 1976..İŞÇİ BAYRAMINI TEK RAR KİTLESEL OLARAK KUTLAMAK İÇİN ÇALIŞMALAR BAŞLADI.BÜYÜK BİR COŞKU,BÜYÜK BİR KALABALIKLA TÖREN

YAPILDI TAKSİNDİ...TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİNİN 1975'DEKURULUŞUNUN DA BU GÜNDE OLMASI HEPİMİZE

BU "ÇİFTE BAYRAM" I YAŞATTI...

DAHA NICE "1 MAYIS" LARA..EKMEK GÜL VE HÜRRİYET GÜNLERİ'NDE KUTLAYACAĞIMIZ "1 MAYIS" LARA..

İŞÇİLER 1 MAYIS'I NASIL GÖRÜYOR?

43 yaşında. 8 yıllık işçi. 5 nüfusa bakıyor. 2600 TL alıyor. Sendikali.

- S - 1 Mayıs konusunda ne biliyorsun?
- 1 Mayıs konusunda pek bir şey bilmiyorum. Okur yazarlığım da yok. Arkadaşlarla beraberim, onlar neredeyse ben de oradayım.
- S - 1 Mayıs'ın kutlanması konusunda ne biliyorsun?
- Önce bir şey bilmezdik. Şimdi işçi bayramına gidecek diye arkadaşlar arasında toplanıp konuşuyoruz.
- S - Sence 1 Mayıs işçi bayramı nedir?
- Bizim bayramımız. İşçilerin bayramı. Nasıl olmuş bilmiyorum.
- S - Bundan önce de 1 Mayıs bayramıydı, tatildi. Bu konuda ne biliyorsun?
- Daha önce çocuk bayramı biliyordum. Şimdi toplu sözleşmeden sonra işçi arasına katıldıkça usul usul öğreniyoruz.

50 yaşında. 9 yıllık işçi. Ücreti 2900 TL. Sendikali. 6 nüfusa bakıyor.

- S - 1 Mayıs konusunda ne biliyorsun?
- Şimdiye kadar bir şey bilmiyordum. Geçen yıl bahar bayramı değil de işçi bayramı olduğunu duydum. Daha önce çiçek bayramı biliyordum, kutlama falan da olmazdı.
- S - 24 Temmuz'u Türk-İş işçi bayramı olarak kabul ettirdi. O bayram konusunda ne biliyorsun?
- Hiç o bayramları bilmiyoruz, haberimiz yok. Mayıs bayramını yeni öğrendik.
- S - 1 Mayıs'ın işçi bayramı olduğunu nasıl öğrendin?
- Geçen yıl arkadaşlarımız işçi bayramı diye İstanbul'a gittiler, oradan biliyoruz.
- S - 1 Mayıs'ın sence işçiler için önemi ne?
- Çiçek bayramı değil de işçinin bayramı. Önemi bu.
- S - Peki neden işçi bayramı denmiş?
- Pek bilmiyorum. Demek ki işçilerin bir hakkı var. Hem bayram yapmak, hem tatil yapmak için yapmışlar herhalde.
- S - Sence daha önce bahar bayramı mıydı?
- Patronlar tarafından bize bahar bayramı, çiçek bayramı olduğu söylenirdi. Herhalde patronlar yaptı.
- S - İstanbul'a kutlamaya gitmeyi düşünüyor musun?
- Ben gitmeyi isterim, ama gidemem. Gençler gider. Onların gitmesi için biz yerlerine bakacağız.

45 yaşında. 6 yıllık işçi. 4 nüfusa bakıyor. Ücreti 2500 TL. Sendikali.

- S - 1 Mayıs konusunda ne biliyorsun?
- Geçen yıl 1 Mayıs bayramına gitmedim. Bu yıl gidip nasıl şeyler olduğunu görmek, öğrenmek istiyorum. Bizler işçi olduğumuz için bilmediğimizi bilmek istiyoruz.
- S - Bundan önceki yıllarda, mesela beş yıl önce 1 Mayıs nasıl kutlanırdı?
- Bir şey duymadım, bir kutlama bilmiyorum.
- S - Bu yıl nasıl kutlayacaksınız?
- Bilmiyorum İstanbul'a gidip göreceğiz olup biteni.
- S - Geçen yıl nasıl kutlandı, biliyor musun?
- Hiç bir bilğim yok. Geçen yıl yeni sendikali olmuştuk. Daha işçinin ne olduğunu ne yaptığını bilmiyorduk. Yeni yeni öğreniyoruz.
- S - Şimdi 1 Mayıs konusunda ne biliyorsun, işçiler için önemi nedir?
- Önemi bilmiyorum, fazla bilğim yok.

32 yaşında, inşaat işçisi, 10 yıllık işçi, 4000 TL alıyor, yılda 6 ay çalışıyor, toprağı yok, 7 nüfusa bakıyor.

- S - 1 Mayıs konusunda neler düşünüyorsunuz?
- 1 Mayıs konusunda mı?
- S - 1 Mayıs bayramıdır bu konuda ne biliyorsun?
- Biz hiç bayram yapmadık ki.
- S - Hani 1 Mayıs'da her yer tatildir?
- Biz hiç tatil yapmayız.
- S - Neden tatil yaptıkların biliyor musun?
- Pazar olduğu için herhalde.

25 yaşında, inşaat işçisi, 1,5 yıllık işçi, 3750 TL alıyor, 6 ay çalışıyor, 4 nüfusa bakıyor.

- S - 1 Mayıs konusunda ne biliyorsun?
- Bayram, Gençlik ve Spor bayramı galiba.
 - Biz inşaatçı çalıştığımız için tatil yok. Otuz gün çalışırız.
- S - Geçen yıl İstanbul'da kutlandığını biliyor musun?
- Geçen sene fabrikalar tatil oldu. Ben bir yere çıkmadım.
- S - İşçi bayramı diyorlar duydun mu?
- Hiç bir bilğim yok, her yer tatil olur.

25 yaşında. Köydeki ailesine bakıyor. 2000 TL alıyor. 1 yıllık işçi. Sendikali.

- S - 1 Mayıs konusunda ne biliyorsun?
- İki yıldır işçi bayramı. Daha önce bahar bayramı olarak biliyordum.
- S - 1 Mayıs neden işçi bayramı olarak kutlanıyor?
- Dünya işçi sınıfının, Türkiye işçi sınıfının birlik ve dayanışma günü olarak kutlanıyor. Şimdiye kadar amacını gizlemek için bahar bayramı dediler. Böylece maskeleyemeye çalıştılar.
- S - Geçen yıl nasıl kutlandı biliyor musun?
- Geçen sene yoktum gidemedim. Bu sene gideceğim. Ama engelleyeceklerin sanıyorum.
- S - Sence 1 Mayıs'ın önemi ne?
- Türkiye işçi sınıfının böyle bir günde birlik olması önemlidir.

16 yaşında. 2 yıllık işçi. 10 kişiye bakıyor. 1250 TL alıyor. Sendikali.

- S - 1 Mayıs hakkında ne biliyorsun?
- Pek bir şey bilmiyorum. Daha evvel bahar bayramı olarak kutlanıyordu. İki yıldan beri işçi bayramı olarak kutlanıyor ve kutlanacak. Bu kadar biliyorum.
- S - Niçin işçi bayramı?
- Niçin işçi bayramı olduğunu bilmiyorum.
- S - Bu yıl nasıl kutlanacak biliyor musun?
- İstanbul'da kutlanacak. Onun için bilmiyorum.
- S - İstanbul'daki bayrama gitmek ister misin?
- Gitmek istiyorum ama gidemiyorum. Burada olsa giderim.

31 yaşında. 10 yıllık işçi. 3 kişiye bakıyor. 2100 TL alıyor. Sendikali.

- S - 1 Mayıs konusunda ne biliyorsun?
- Geçen yıl işçi bayramı olarak kutlandı. Çalıştığım yerde baskı altındaydım. Gitmek istedim. İzin istedim, vermediler.
- S - Bundan önceki yıllarda 1 Mayıs konusunda ne biliyordun?
- Daha önce bahar bayramı biliyordum, iki senedir işçi bayramı.
- S - Şimdi işçi bayramı konusunda ne biliyorsun?
- İşçi bayramı olduğunu biliyorum. Bu yıl ben de içtenlikle, seve seve katılmak için İstanbul'a gideceğim.
- S - Neler hissediyorsun?
- Heyecanlanıyorum. Ne olursa olsun yürüyüşe katılmak istiyorum.